Reading Earth: Οικολογικός Γραμματισμός και Λογοτεχνία στην Εκπαίδευση

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) του **Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.)** σας καλωσορίζει στο Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης και συγκεκριμένα στο πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης με τίτλο **«Reading Earth: Οικολογικός Γραμματισμός και Λογοτεχνία στην Εκπαίδευση»**.

Η ανάγκη συνεχούς επιμόρφωσης και πιστοποίησης επαγγελματικών δεξιοτήτων οδήγησε το **Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (E-Learning)** του Ε.Κ.Π.Α. στο σχεδιασμό των πρωτοποριακών αυτών Προγραμμάτων Επαγγελματικής Επιμόρφωσης και Κατάρτισης, με γνώμονα τη **διασύνδεση της θεωρητικής με την πρακτική γνώση**, αναπτύσσοντας κυρίως, την εφαρμοσμένη διάσταση των επιστημών στα αντίστοιχα επαγγελματικά πεδία.

Στη συνέχεια, σας παρουσιάζουμε αναλυτικά το πρόγραμμα σπουδών για το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης: **«Reading Earth: Οικολογικός Γραμματισμός και Λογοτεχνία στην Εκπαίδευση»**, τις προϋποθέσεις συμμετοχής σας σε αυτό, καθώς και όλες τις λεπτομέρειες που πιστεύουμε ότι είναι χρήσιμες, για να έχετε μια ολοκληρωμένη εικόνα του προγράμματος.

2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Σκοπός του προγράμματος είναι η εκπαίδευση των συμμετεχόντων/ουσών στην αξιοποίηση της Λογοτεχνίας ως μέσου καλλιέργειας οικολογικού γραμματισμού, περιβαλλοντικής ευαισθησίας και υπεύθυνης σχέσης με τον φυσικό και κοινωνικό κόσμο. Ειδικότερα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα προσεγγίσουν τρόπους με τους οποίους η λογοτεχνική αφήγηση, το εικονογραφημένο βιβλίο, η νεανική λογοτεχνία και οι πολυτροπικές μορφές αναπαριστούν τη φύση, τα ζώα, το αστικό περιβάλλον, την κλιματική κρίση και τα περιβαλλοντικά μέλλοντα.

Το πρόγραμμα επιδιώκει να καλλιεργήσει την ικανότητα κριτικής ανάγνωσης οικολογικών αναπαραστάσεων και να συνδέσει τη θεωρητική προσέγγιση με την εκπαιδευτική εφαρμογή. Οι συμμετέχοντες/ουσες θα σχεδιάζουν δραστηριότητες ανάγνωσης, δημιουργικής γραφής και φιλαναγνωσίας, θα αξιοποιούν τη σχέση εικόνας και κειμένου στα picturebooks και θα οργανώνουν σχολικά projects που μετασχηματίζουν την αναγνωστική εμπειρία σε παρατήρηση, διάλογο, δημιουργία και περιβαλλοντική δράση. Παράλληλα, θα εξετάζουν τρόπους προσέγγισης της κλιματικής κρίσης που αποφεύγουν την αποκλειστική καλλιέργεια φόβου και ενισχύουν την ελπίδα, τη φροντίδα, τη συνεργασία και την αίσθηση συλλογικής δυνατότητας παρέμβασης.

Συνολικά, το Reading Earth αποσκοπεί στην παροχή ενός εφαρμοσμένου και διεπιστημονικού πλαισίου, μέσα από το οποίο η λογοτεχνία γίνεται εργαλείο περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, οικολογικής ενσυναίσθησης, δημιουργικής έκφρασης και ενεργού συμμετοχής.

Το πρόγραμμα πληροί τις προϋποθέσεις μοριοδότησης εκπαιδευτικών ως εξής:

- Διορισμό μόνιμων/αναπληρωτών με το σύστημα του ΑΣΕΠ, ως Εκπαιδευτικοί Γενικής Εκπαίδευσης με δύο (2) μονάδες (Ν. 4589/2019 άρθρο 57)
- Διορισμό μόνιμων/αναπληρωτών με το σύστημα του ΑΣΕΠ, ως Εκπαιδευτικοί Ειδικής Αγωγής με δύο (2) μονάδες (Ν. 4589/2019 άρθρο 58, παρ. 1)
- Διορισμό μόνιμων/αναπληρωτών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού με το σύστημα του ΑΣΕΠ με δύο (2) μονάδες (Ν. 4589/2019 άρθρο 59)
- Προσλήψεις εκπαιδευτικών των κατηγοριών ΤΕ και ΔΕ της Γενικής Εκπαίδευσης και της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (Ε.Α.Ε.) (10 μονάδες) (ΦΕΚ 1088/τ.Β/ 02-04-2019).
- 1 μόριο στη διαδικασία επιλογής στελεχών εκπαίδευσης, μεταξύ των οποίων και οι Σύμβουλοι Εκπαίδευσης, οι Διευθυντές και Υποδιευθυντές σχολικών μονάδων (βλ. Νόμο 4823 (ΦΕΚ 136/Α΄/03-08-2021), άρθρο 33, παρ. 2, υπ. ββ).

3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΟΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - ΤΡΟΠΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

Αίτηση συμμετοχής μπορούν να υποβάλλουν:

► **απόφοιτοι Πανεπιστημίου/ΤΕΙ της ημεδαπής και της αλλοδαπής**

Ειδικότερα, απευθύνεται σε:

- εκπαιδευτικούς Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης,
- εκπαιδευτικούς προσχολικής αγωγής,
- φιλολόγους, παιδαγωγούς και εκπαιδευτικούς περιβαλλοντικής εκπαίδευσης,
- στελέχη εκπαίδευσης και υπευθύνους σχολικών βιβλιοθηκών ή δράσεων φιλαναγνωσίας,
- βιβλιοθηκονόμους,
- συγγραφείς.

Η αίτηση συμμετοχής υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μέσω της ιστοσελίδας:

https://elearningekpa.gr/

4. ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ

Τα προαπαιτούμενα για την παρακολούθηση του Προγράμματος από τους εκπαιδευόμενους είναι:

- Πρόσβαση στο Διαδίκτυο
- Κατοχή προσωπικού e-mail
- Βασικές γνώσεις χειρισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών
- Απαιτείται Πτυχίο Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης

5. ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία στα προγράμματα εξ αποστάσεως επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ διεξάγεται μέσω του διαδικτύου, προσφέροντας στον εκπαιδευόμενο «*αυτονομία*», δηλαδή δυνατότητα μελέτης ανεξαρτήτως περιοριστικών παραγόντων, όπως η υποχρέωση της φυσικής του παρουσίας σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο.

Το εκπαιδευτικό υλικό του προγράμματος διατίθεται σταδιακά, ανά διδακτική ενότητα, μέσω ειδικά διαμορφωμένων ηλεκτρονικών τάξεων. Κατά την εξέλιξη κάθε θεματικής ενότητας αναρτώνται σε σχετικό link οι απαραίτητες για την ομαλή διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ανακοινώσεις.

Ο εκπαιδευόμενος, αφού ολοκληρώσει τη μελέτη της εκάστοτε διδακτικής ενότητας, καλείται να υποβάλει ηλεκτρονικά, το αντίστοιχο τεστ αξιολόγησης. Τα τεστ μπορεί να περιλαμβάνουν ερωτήσεις αντιστοίχισης ορθών απαντήσεων, πολλαπλής επιλογής, αληθούς/ψευδούς δήλωσης, ή upload, όπου ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να διατυπώσει και να επισυνάψει την απάντησή του. Η θεματική ενότητα μπορεί να συνοδεύεται από τελική εργασία, η οποία διατίθεται κατά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας (εφόσον το απαιτεί η φύση της θεματικής ενότητας) και αφορά το σύνολο της διδακτέας ύλης.

Παράλληλα, παρέχεται **πλήρης εκπαιδευτική υποστήριξη** δεδομένου ότι ο εκπαιδευόμενος μπορεί να απευθύνεται ηλεκτρονικά (για το διάστημα που διαρκεί το εκάστοτε μάθημα) στον ορισμένο εκπαιδευτή του, μέσω ενσωματωμένου στην πλατφόρμα ηλεκτρονικού συστήματος επικοινωνίας, για την άμεση επίλυση αποριών σχετιζόμενων με τις θεματικές ενότητες και τις ασκήσεις αξιολόγησης ή την τελική εργασία.

6. ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ

Σε κάθε διδακτική ενότητα ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να επιλύει και να υποβάλλει ηλεκτρονικά το αντίστοιχο τεστ, τηρώντας το χρονοδιάγραμμα που έχει δοθεί από τον εκπαιδευτή του. Η κλίμακα βαθμολογίας κυμαίνεται από 0 έως 100%. Συνολικά, η βαθμολογία κάθε θεματικής ενότητας προκύπτει κατά το 60% από τις ασκήσεις αξιολόγησης και κατά το υπόλοιπο 40% από την τελική εργασία, η οποία εκπονείται στο τέλος του συγκεκριμένου μαθήματος και εφόσον το απαιτεί η φύση αυτού.

Η χορήγηση του **Πιστοποιητικού Εξειδικευμένης Επιμόρφωσης** πραγματοποιείται, όταν ο εκπαιδευόμενος λάβει σε όλα τα μαθήματα βαθμό μεγαλύτερο ή ίσο του 50%. Σε περίπτωση που η συνολική βαθμολογία ενός ή περισσοτέρων μαθημάτων δεν ξεπερνά το 50%, ο εκπαιδευόμενος έχει τη δυνατότητα επανεξέτασης των μαθημάτων αυτών μετά την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του προγράμματος. Η βαθμολογία που θα συγκεντρώσει κατά τη διαδικασία επανεξέτασής του είναι και η οριστική για τα εν λόγω μαθήματα, με την προϋπόθεση ότι ξεπερνά εκείνη που συγκέντρωσε κατά την κανονική διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Σε διαφορετική περίπτωση διατηρείται η αρχική βαθμολογία.

7. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ

Πέρα από την **επιτυχή ολοκλήρωση** του προγράμματος για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού απαιτούνται τα εξής:

► **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης**

Η διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης Εκπαιδευόμενου στοχεύει στη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχομένων εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, εξουσιοδοτημένο στέλεχος του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ, επικοινωνεί τηλεφωνικώς με ένα τυχαίο δείγμα εκπαιδευόμενων, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν συμμετείχαν στις εκπαιδευτικές διαδικασίες του προγράμματος, εάν αντιμετώπισαν προβλήματα σε σχέση με το εκπαιδευτικό υλικό, την επικοινωνία με τον ορισμένο εκπαιδευτή τους, καθώς και με τη γενικότερη μαθησιακή διαδικασία. Η τηλεφωνική επικοινωνία διεξάγεται με την ολοκλήρωση του εκάστοτε προγράμματος, ενώ η μέση χρονική διάρκειά της συγκεκριμένης διαδικασίας είναι περίπου 2-3 λεπτά.

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης, εφόσον κληθεί, ή μη ταυτοποίησής του κατά τη διεξαγωγή της, δεν χορηγείται το

πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων**

Ο δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων διασφαλίζει την εγκυρότητα των στοιχείων που έχει δηλώσει ο εκπαιδευόμενος στην αίτηση συμμετοχής του στο Πρόγραμμα και βάσει των οποίων έχει αξιολογηθεί και εγκριθεί η αίτηση συμμετοχής του σε αυτό.

Κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας του προγράμματος, πραγματοποιείται δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων από τη Γραμματεία. Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να είναι σε θέση να προσκομίσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά τα οποία πιστοποιούν τα στοιχεία που έχει δηλώσει στην αίτηση συμμετοχής (Αντίγραφο Πτυχίου, Αντίγραφο Απολυτήριου Λυκείου, Βεβαίωση Εργασιακής Εμπειρίας, Γνώση Ξένων Γλωσσών κ.τ.λ.).

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων, εφόσον κληθεί, ή μη ύπαρξης των δικαιολογητικών αυτών, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Αποπληρωμή του συνόλου των διδάκτρων**

Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να μην έχει οικονομικής φύσεως εκκρεμότητες. Σε περίπτωση που υπάρχουν τέτοιες, το πιστοποιητικό σπουδών διατηρείται στο αρχείο της Γραμματείας, μέχρι την ενημέρωση της για τη διευθέτηση της εκκρεμότητας.

Αναλυτική περιγραφή των παραπάνω υπάρχει στον Κανονισμό Σπουδών:
https://elearningekpa.gr/regulation

8. ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Οι συγγραφείς του εκπαιδευτικού υλικού είναι μέλη ΔΕΠ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών ή και ειδικοί εμπειρογνώμονες με ιδιαίτερη συγγραφική καταξίωση, οι οποίοι κατέχουν πολύ βασικό ρόλο στην υλοποίηση του προγράμματος.

9. ΠΩΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΕΤΑΙ Η ΥΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης περιλαμβάνει **10 θεματικές ενότητες (μαθήματα)**.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Μάθημα - Λογοτεχνία, Παιδί και Περιβαλλοντική Ευαισθητοποίηση

Διδακτική Ενότητα 1: Λογοτεχνία και Περιβαλλοντική Αγωγή

Διδακτική Ενότητα 2: Παιδική Ηλικία, Φύση και Οικολογική Συνείδηση

Διδακτική Ενότητα 3: Αφήγηση, Συναίσθημα και Περιβαλλοντική Ευθύνη

Μάθημα - Η Φύση ως Χώρος Αφήγησης

Διδακτική Ενότητα 1: Το Φυσικό Τοπίο ως Αφηγηματικός Χώρος

Διδακτική Ενότητα 2: Δάσος, Θάλασσα, Ποτάμι και Κήπος

Διδακτική Ενότητα 3: Τόπος, Ατμόσφαιρα και Συναίσθημα

Μάθημα - Ζώα, Άνθρωποι και Σχέσεις Συνύπαρξης

Διδακτική Ενότητα 1: Ζώα ως Χαρακτήρες και Αφηγητές

Διδακτική Ενότητα 2: Παιδί, Ζώο, Φροντίδα και Ενσυναίσθηση

Διδακτική Ενότητα 3: Ανθρωποκεντρισμός και μη Ανθρώπινη Αυτενέργεια

Μάθημα - Πόλη, Γειτονιά και Αστικό Περιβάλλον

Διδακτική Ενότητα 1: Η Πόλη ως Οικολογικός και Λογοτεχνικός Χώρος

Διδακτική Ενότητα 2: Πράσινοι Χώροι, Ρύπανση και Ποιότητα Ζωής

Διδακτική Ενότητα 3: Η Γειτονιά ως Χώρος Συμμετοχής και Αλλαγής

Μάθημα - Κλιματική Κρίση και Παιδική/Νεανική Λογοτεχνία

Διδακτική Ενότητα 1: Κλιματική Κρίση και Λογοτεχνική Αναπαράσταση

Διδακτική Ενότητα 2: Οικολογική Απώλεια, Περιβαλλοντική Αγωνία και Οικολογικά Συναισθήματα

Διδακτική Ενότητα 3: Ελπίδα, Συλλογικότητα και Περιβαλλοντική Δράση

Μάθημα - Εικονογραφημένο Βιβλίο και Οικολογική Ανάγνωση

Διδακτική Ενότητα 1: Εικόνα και Κείμενο στο Οικολογικό Εικονογραφημένο Βιβλίο

Διδακτική Ενότητα 2: Σιωπηλά Βιβλία, Χρώμα και Οπτική Αφήγηση

Διδακτική Ενότητα 3: Εικόνες ως Τεκμήρια Περιβαλλοντικής Αλλαγής

Μάθημα - Νεανική Λογοτεχνία, Δυστοπία και Περιβαλλοντικό Μέλλον

Διδακτική Ενότητα 1: Περιβαλλοντικές Δυστοπίες και Μελλοντικοί Κόσμοι

Διδακτική Ενότητα 2: Οικολογική Κρίση και Κοινωνικές Ανισότητες

Διδακτική Ενότητα 3: Νεανική Αυτενέργεια, Αντίσταση και Εναλλακτικά Μέλλοντα

Μάθημα - Δημιουργική Γραφή και Οικολογική Φαντασία

Διδακτική Ενότητα 1: Γραφή από τη Σκοπιά της Φύσης

Διδακτική Ενότητα 2: Μη Ανθρώπινες Φωνές: Ζώα, Φυτά και Τόποι

Διδακτική Ενότητα 3: Μικροαφηγήσεις, Ποίηση και Οικολογική Δημιουργική Γραφή

Μάθημα - Σχολικές Δράσεις και Φιλαναγνωσία

Διδακτική Ενότητα 1: Οικολογική Φιλαναγνωσία και Λέσχες Ανάγνωσης

Διδακτική Ενότητα 2: Σχολικές Βιβλιοθήκες και Περιβαλλοντικά Projects

Διδακτική Ενότητα 3: Από την Ανάγνωση στη Δράση: Σχολείο, Βιβλιοθήκη και Κοινότητα

Μάθημα - Εργαστήριο Σύνθεσης και Εφαρμογής

Διδακτική Ενότητα 1: Οικοκριτική Ανάλυση Παιδικού ή Νεανικού Έργου

Διδακτική Ενότητα 2: Σχεδιασμός Διδακτικού Σεναρίου και Εκπαιδευτικού Project

Διδακτική Ενότητα 3: Δημιουργική Παραγωγή και Παιδαγωγική Τεκμηρίωση